

TEKST BRIGJET BLUMINOK

Centering Pregnancy

VOOR ERITRESE VROUWEN WERKT PREVENTIEF

Verloskundige Anne Bedaux en cultureel mediator Amy Welde Selase startten in 2017 in Amsterdam met Centering Pregnancy voor zwangere vrouwen uit Eritrea. Ze wonnen er in 2020 de Avicennaprijs mee, een tweejaarlijkse prijs voor projecten die de zorg aan migranten en vluchtelingen wezenlijk verbeteren. 'Ons doel is dat álle Eritrese zwangere vrouwen in Nederland worden doorgestuurd naar ons. Wij bieden namelijk een waardevolle aanvulling, náást de reguliere verloskundige zorg.'

Migrantenvrouwen, en in het bijzonder Eritrese vrouwen, lopen een aanzienlijk hoger risico op complicaties rond zwangerschap en geboorte. Recent onderzoek van het RIVM¹ heeft dat opnieuw aangetoond. Anne: 'In Amsterdam zagen de verloskundigen dat Eritrese vrouwen vaak niet naar afspraken kwamen. Ook communicatie met hen verliep lastig. Dat lag niet alleen aan de taalbarrière, het liep gewoon niet. Gemiddeld genomen zijn Eritrese vrouwen laag opgeleid en is de Eritrese cultuur er een met veel bijgeloof en bijzondere gebruiken.'

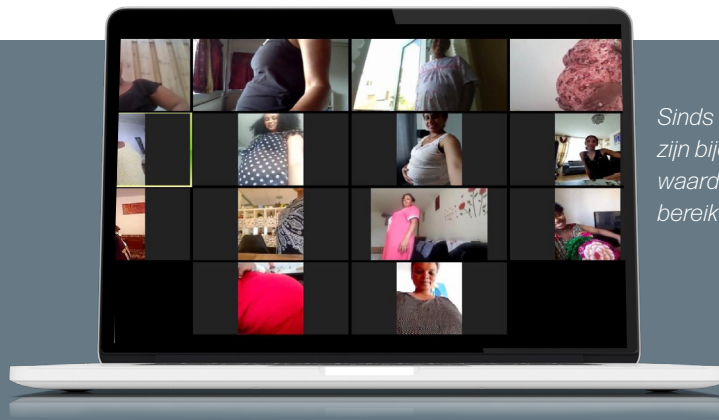
Pilot

Dat vroeg om een andere benadering voor deze specifieke groep vrouwen. Op initiatief van Amy Welde Selase, Marjolein Martens (regiocoördinator gezondheid statushouders van de VNG) en verloskundigenkring EVAA in Amsterdam is onderzocht of Centering Pregnancy (CP) als aanvulling op de reguliere een-op-een verloskundige zorg, een oplossing kon bieden. Op dat moment kwam Anne Bedaux in beeld, expert in de Centering-methodiek. 'Met behulp van de KNOV dienden we ons pilotplan in bij Zorgverzekeraars Nederland. Zo kregen we financiering om te starten. We hebben inmiddels bijna tien groepen met Eritrese vrouwen gedraaid en CP blijkt zeer waardevol.'

Suwa

Anne licht toe: 'Wat ik bijvoorbeeld nauwelijks kon geloven, is dat vrijwel alle zwangere Eritrese vrouwen Suwa drinken, een zelfgebrouwen bier. Hen is altijd verteld dat dit heel goed voor ze is tijdens de zwangerschap, terwijl er alcohol in zit. Veel vrouwen weten dat niet.' De Centering-aanpak houdt niet in dat Anne hen gaat vertellen dat ze geen Suwa mogen drinken. Ze stelt vooral vragen tijdens de bijeenkomsten: 'Goh, wat wordt er gedronken op feesten? Hoe zijn de mannen na een aantal glazen Suwa? Zou er dan toch alcohol in zitten?' Anne: 'Er ontstaat een dialoog en als ik na afloop vraag of ze nog Suwa gaan drinken, zegt iedereen nee. En dat doen ze dan ook écht niet meer.'

Een ander gebruik in Eritrea is om op heel jonge leeftijd de huid van de baby te verwijderen. Anne: 'Ook iets waarvan je denkt: doe dat

Sinds de corona-uitbraak zijn bijeenkomsten digitaal, waardoor meer vrouwen bereikt worden.

maar niet. Tijdens de eerste bijeenkomst bleek dat op één vrouw na, alle cursisten in Nederland van plan waren het te laten doen. Maar na de bijeenkomst, waarbij we onder meer vertellen dat het in Nederland niet mag en zelfs strafbaar is, besluiten de vrouwen vervolgens om het niet te doen bij hun kind. Dan bereik je dus echt iets.'

Groter bereik dankzij corona

Waar Anne en Amy startten met fysieke bijeenkomsten in Amsterdam, zijn sinds de corona-uitbraak de bijeenkomsten digitaal. En ook die zijn een succes. 'De aanloop kost meer energie dan bij fysieke bijeenkomsten, het duurt even voordat iedereen weet hoe Zoom werkt. Maar als het eenmaal lukt, zijn de vrouwen er elke bijeenkomst bij. Ook straks na corona blijven we de bijeenkomsten online aanbieden. Vooral omdat we dan meer vrouwen kunnen bereiken. Het nadeel is dat je elkaar niet fysiek ziet. Maar de grote voordelen zijn dat de vrouwen niet hoeven te reizen en geen reiskosten hebben. En voor ons betekent het dat we elke Eritrese vrouw in Nederland kunnen bereiken.'

Onderzoek door TNO

Op dit moment doet TNO onderzoek naar de effectiviteit van dit programma. De uitkomsten van de zorg die Eritrese zwangere vrouwen die alleen traditionele een-op-een verloskundige zorg hebben gehad, worden vergeleken met de zorg van vrouwen die daarnaast óók hebben deelgenomen aan de CP-groepen. Anne: 'Wat wij zelf bijvoorbeeld merken is dat de zwangere vrouwen in de CP-groep beter in staat zijn bewuste keuzes te maken over het geboorteproces: ze weten wanneer je de verloskundige moet bellen, welke baringshoudingen er zijn en hoe ze met baringspijn kunnen omgaan. En een van de belangrijkste

resultaten van de vrouwen in de CP-groep ten opzichte van vrouwen die alleen reguliere zorg krijgen, is de community building die online en offline ontstaat. Vrouwen ontmoeten elkaar, ook vrouwen die geïsoleerd zijn, en blijven in contact via app-groepen en persoonlijk contact.'

Op zoek naar subsidie

De Eritrese zwangere vrouwen in dit project ontvangen reguliere een-op-een zorg door de verloskundige én daarnaast nemen zij deel aan de CP-groep. Maar hier is op dit moment geen financiering voor. 'Dat is nog wel een zorg', vertelt Anne. 'De pilot werd gefinancierd en daarna hebben we aan de verloskundigen die een vrouw aanmeldden een kleine bijdrage gevraagd. Dit bleek een drempel voor verloskundigen. Die zijn zelf immers ook veel tijd en energie kwijt aan een goede begeleiding. Omdat we geen enkele drempel willen vormen, kunnen Eritrese vrouwen nu kosteloos deelnemen. Maar om dit project duurzaam te kunnen voortzetten, zijn we op zoek naar subsidie. Ik heb er vertrouwen in dat dit lukt, want wat we bieden is relatief goedkoop en heeft een enorm preventief effect. Ook als we die pot met geld niet vinden, gaan we door. Het is namelijk erg leuk om te doen en bovenal ontzettend nodig.'

Meer informatie is te vinden op www.centeringzorg.nl. Eritrese zwangere vrouwen aanmelden voor het project kan via cperitrea@gmail.com. ←

Bron

1. www.rivm.nl/publicaties/beter-weten-beter-begin-samen-snelser-naar-betere-zorg-rond-zwangerschap